

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΝΙΑΙΑ ΓΡΑΠΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ 2022-23
Α΄ ΤΑΞΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΠΕΜΠΤΗ 18 Μαΐου 2023

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΟΙΝΟΥ ΚΟΡΜΟΥ (Α΄ ΣΕΙΡΑ)

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: ΑΑ004ΚΚ

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ 90΄ ΛΕΠΤΑ

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΠΕΝΤΕ (5) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ

(για τους εξεταζομένους)

1. Στο εξώφυλλο του τετραδίου απαντήσεων να συμπληρώσετε όλα τα κενά με τα στοιχεία που ζητούνται.
2. **Να απαντήσετε ΟΛΑ τα ερωτήματα.**
3. Στο τετράδιο απαντήσεων να γράψετε **μόνο τις απαντήσεις.**
4. Να αποφύγετε τη χρήση του όνοματός σας στις απαντήσεις σας.
5. Να απαντήσετε **μόνο με μπλε πένα ανεξίτηλης μελάνης.** Μολύβι επιτρέπεται, μόνο αν το ζητάει η εκφώνηση, και μόνο για πίνακες, διαγράμματα κλπ.
6. Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού και διορθωτικής ταινίας.

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΘΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ (30 Μονάδες)

A1. Κάθε στοιχείο της στήλης Α αντιστοιχεί με **ένα (1)** στοιχείο της στήλης Β. Να γράψετε **στο τετράδιο απαντήσεών σας** τους αριθμούς της στήλης Α και δίπλα από τον καθένα το γράμμα της στήλης Β που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

Προσοχή: Στη στήλη Β περισεύουν δύο (2) στοιχεία.

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
1. Καλλικράτης	α. Πανελλήνια ιδέα
2. Μ. Αλέξανδρος	β. Ένοπλη εξερεύνηση
3. Πνυταγόρας	γ. Βασιλιάς Τύρου
4. Ισοκράτης	δ. Νικητής στη μάχη της Χαιρώνειας
	ε. Αρχιτέκτονας του Παρθενώνα
	στ. Βασιλιάς της Σαλαμίνας

(4 X 2,5 μον. = 10 μονάδες)

A2. Να συμπληρώσετε την κάθε μία από τις πιο κάτω προτάσεις με μία από τις τρεις επιλογές που ακολουθούν, ώστε να σχηματιστεί μια ιστορικά ορθή πρόταση. Να γράψετε **στο τετράδιο απαντήσεών σας** τους αριθμούς των προτάσεων και δίπλα από τον κάθε ένα το γράμμα που απαιτείται για τη συμπλήρωση.

1. «Μέγας Βασιλιάς» ονομαζόταν ο βασιλιάς της

- α. Αθήνας.
- β. Μακεδονίας.
- γ. Περσίας.

2. Ένας από τους αρχιτέκτονες του Παρθενώνα ήταν ο

- α. Λύσιππος.
- β. Ικτίνος.
- γ. Μύρων.

3. Η σάρισα ήταν ένα μακρύ δόρυ μήκους 6μ., την οποία χρησιμοποιούσαν οι

- α. Μακεδόνες.
- β. Σπαρτιάτες.
- γ. Αθηναίοι.

4. Σε διάστημα ένδεκα χρόνων (334-325 π.Χ.) ο Μ. Αλέξανδρος κατάκτησε την Ανατολή φτάνοντας μέχρι.....

- α. τον Ινδό ποταμό.
- β. τον Γρανικό Ποταμό.
- γ. την Ισσό.

(4 X 2,5 μον. = 10 μονάδες)

A3. Να τοποθετήσετε τα πιο κάτω ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά ξεκινώντας **από το αρχαιότερο** και αριθμώντας τα από το **1** μέχρι το **4**.

- α. Κατάληψη της Τύρου από τον Αλέξανδρο
- β. Μάχη της Χαιρώνειας
- γ. Ίδρυση Αλεξάνδρειας της Αιγύπτου
- δ. Μάχη της Ισσού

(4 X 2,5 μον. = 10 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ (35 Μονάδες)

B1. Να γράψετε σύντομα κατατοπιστικά σημειώματα για τα πιο κάτω με βάση τα ζητούμενα των παρενθέσεων:

α. «Έντιμη ειρήνη» (**δύο [2]** όροι της συνθήκης αυτής)

(5 μονάδες)

β. Συνέδριο της Κορίνθου (**δύο [2]** αποφάσεις)

(5 μονάδες)

B2. Αφού αναφέρετε τον πολιτικό στόχο του Ευαγόρα Α΄, να παρουσιάσετε **τρεις (3)** ενέργειές του για την υλοποίησή του.

(13 μονάδες)

B3. Σε κείμενο 80 – 100 λέξεων να αναφέρετε και να σχολιάσετε **τέσσερις (4)** ενέργειες του Μ. Αλεξάνδρου που είχαν ως στόχο την ενοποίηση του ελληνικού με τον ασιατικό κόσμο.

(12 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ (35 Μονάδες)

Προσοχή:

Ορθή είναι η απάντηση που τεκμηριώνεται επαρκώς με βάση στοιχεία από τις πηγές που παρατίθενται, καθώς και άλλα ιστορικά γεγονότα / στοιχεία.

Γ1.

Παράθεμα Ι

«Μόλις ανέλαβε τη βασιλεία, ο Φίλιππος Β΄ αντιμετώπισε με επιτυχία τους Ιλλυριούς, τους Παίονες και τους Θράκες, με τους οποίους συνέπρατταν οι Αθηναίοι. Αμέσως μετά άρχισε να επιβάλλεται σε ελληνικές πόλεις. Οι επιτυχίες αυτές, και μάλιστα η κατάκτηση ολόκληρης της Θράκης, του έδωσαν τον έλεγχο σε χρυσοφόρα μεταλλεία και σε σιτοπαραγωγικές περιοχές καθώς και πρόσβαση στο εμπόριο του βόρειου Αιγαίου.

Πολλές ελληνικές πόλεις αντιλήφθηκαν από νωρίς την απειλή, αλλά δεν είχαν τη δυνατότητα να αντιδράσουν δυναμικά. [...] Συνδυάζοντας πυγμή και διπλωματία, ο Φίλιππος αναμείχθηκε σε όλες τις σημαντικές υποθέσεις. Διέθετε άλλωστε μεγάλο και αποτελεσματικό στρατό.

Στην οργάνωση του στρατού ο Φίλιππος εμπνεύστηκε από τις καινοτομίες του Ιφικράτη και του Επαμεινώνδα. [...] Από τον δεύτερο πήρε την ιδέα να διατάξει τη μακεδονική φάλαγγα με βάθος πολύ περισσότερων σειρών από ό,τι συνηθιζόταν και να της δώσει μεγαλύτερη ευελιξία στη μάχη.

Τον αμεσότερο κίνδυνο τον διέτρεχαν οι Αθηναίοι. [...] Η κατάσταση άρχισε να γίνεται πολύ σοβαρή το 357, όταν ο Φίλιππος κατέλαβε την Αμφίπολη [...] Το 338 η είδηση ότι ο Φίλιππος πλησίαζε στην Αττική έσπειρε τον τρόμο στους Αθηναίους. [...] Αμέσως άρχισαν οι πολεμικές προετοιμασίες στη Χαιρώνεια, όπου οι Αθηναίοι συγκέντρωσαν όλες τους τις δυνάμεις (*πανδημεί*) για να σώσουν την πατρίδα τους. Παρομοίως έπραξαν οι Θηβαίοι.»

https://www.greeklanguage.gr/digitalResources/ancient_greek/history/arxaiotita/page_038.html

α. Εντοπίστε τρία (3) στοιχεία από το παράθεμα που αποδεικνύουν τη συμβολή του Φιλίππου Β΄ στην ανάπτυξη του κράτους της Μακεδονίας.

(9 μονάδες)

β. Με βάση το παράθεμα και τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφέρετε ποιοι πολέμησαν στη μάχη στη Χαιρώνεια, ποιο το αποτέλεσμα και ποια η σημασία του αποτελέσματος για τον ελληνικό κόσμο;

(9 μονάδες)

Γ2.

Παράθεμα Ι

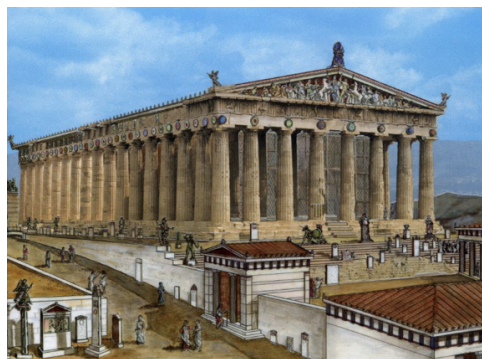
«Από τα μνημεία που σώζονται τίποτα δεν δίνει καλύτερα το στίγμα της Κλασικής Ελλάδας όσο ο *Παρθενών*, που ακόμα και σήμερα δεσπάζει στην πόλη των Αθηνών. Επιβλητικός στο σύνολο αλλά κομψός στις λεπτομέρειές του, μεγαλοπρεπής αλλά καθόλου συνθλιπτικός, ο *Παρθενών* χαρακτηρίζεται από την αρμονική συνάρθρωση του κάθε μέρους με όλα τ' άλλα και με το σύνολο. [...] Αμέσως μετά την ολοκλήρωση του Παρθενώνα, άρχισε να κατασκευάζεται μια πανηγυρική είσοδος στην Ακρόπολη, τα *Προπύλαια* [...] με δυο Δωρικές προσόψεις που θύμιζαν εισόδους ναών και συνδέονταν από μια Ιωνική κιονοστιχία. Δύο άλλα, μεταγενέστερα, κτίσματα της Ακρόπολης ήταν καθαρά Ιωνικού ρυθμού: το *Ερέχθειο* και ο *Ναός της Αθηνάς Νίκης*. Όπως προκύπτει και από την ονομασία, ο Ιωνικός Ρυθμός γεννήθηκε στις ελληνικές πόλεις της Μικράς Ασίας και στα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου. Ο Ελληνικός πολιτισμός όφειλε πολλά στις Ιωνικές πόλεις. [...] Ο Δωρικός Ρυθμός ήταν για τους Δωρικής καταγωγής Έλληνες ο «εθνικός» τους ρυθμός. [...] Η ύπαρξη, επομένως, ναών με Ιωνικούς κίονες κάτω από τον Δωρικό *Παρθενώνα* ίσως να είχε και κάποια πολιτική σημασία, υποδηλώνοντας την ενότητα του ελληνικού κόσμου υπό την ηγεσία της Αθήνας, για την αντιμετώπιση των Περσών.»

Φλέμινγκ, Χ., *Ιστορία της Τέχνης*, Υποδομή, Αθήνα 1998, σελ. 108-111.

Παράθεμα ΙΙ

1

2

3

α. Με βάση το παράθεμα **I** και τις ιστορικές σας γνώσεις να αναφέρετε και να σχολιάσετε **δύο (2)** αξίες που προβάλλονται στον πολιτισμό της κλασικής εποχής.

(8 μονάδες)

β. Παρατηρώντας με προσοχή την εικόνα του παραθέματος **II**, να αντιστοιχίσετε τους αριθμούς της εικόνας (**1, 2 και 3**), με τα παρακάτω οικοδομήματα, τα οποία βρίσκονται στην Ακρόπολη των Αθηνών.

(i) Παρθενώνας **(ii)** Ερέχθειο **(iii)** Προπύλαια

(9 μονάδες)

-ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ-